

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КОМФОРТНОГО ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА

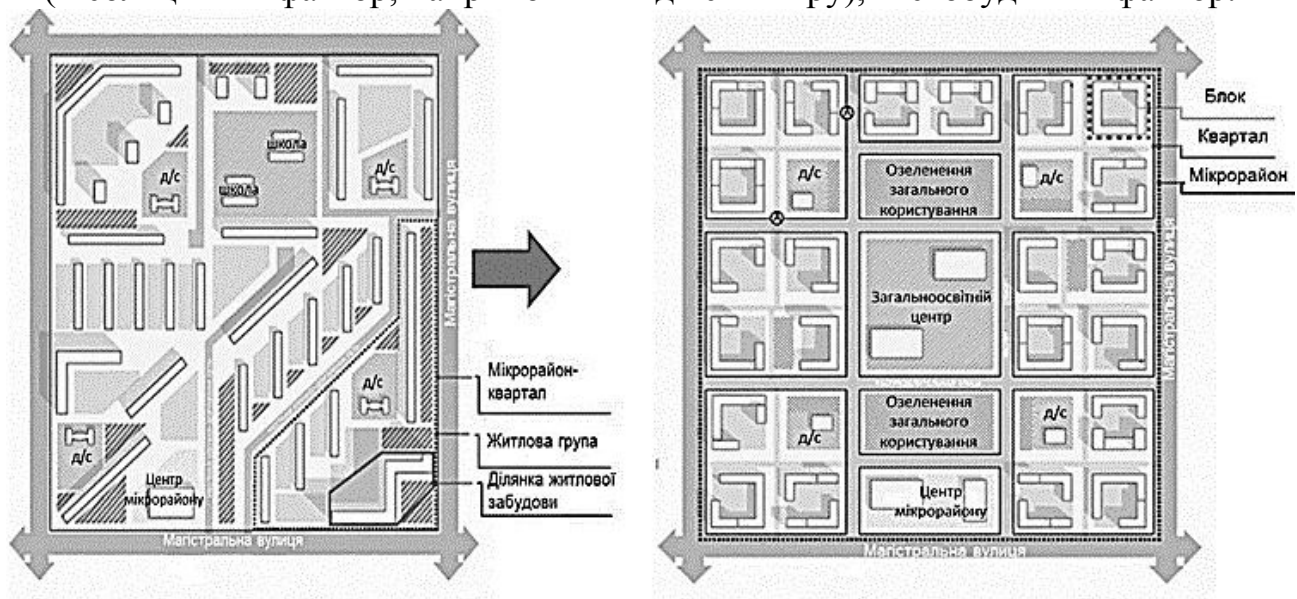
Напрямок розвитку і досконалі образи сучасного житла виникають з прагнення людини знайти просторове і спокійне середовище для проживання, здатне об'єднувати у собі умови міського побутового комфорту, дух сучасної міської культури і природне оточення. Сьогоднішні проблеми масового розселення в містах вимагають серйозних змін в екологічній галузі й диктують необхідність розгляду планувальної організації житлових територій на нових принципах. Ці принципи полягають в урахуванні просторово-планувальних моделей організації житлової території та формуванні комфортного житлового середовища.

Урбанізація, зростання вартості землі, вартості будівництва міських доріг і інженерних комунікацій зумовили різке підвищення щільності і, відповідно, поверховості забудови в другій половині XIX століття. У період з 1960 по 1990 рр. в СРСР була реалізована концепція індустріального домобудівництва. Післявоєнне відродження народного господарства всієї країни відбувалося наприкінці 50-х років XX ст. та було спрямовано на розвиток і будівництво індустріальними методами житлових будинків з мінімальними витратами і мінімізованими типами квартир. Індивідуальний 1 – 2-поверховий житловий будинок був активно витіснений багатоповерховим (4 – 6 поверховим) багатоквартирним будинком, пізніше переважним типом став багатосекційний житловий будинок.

Для формування якісного міського середовища рекомендується повернутися до квартальної забудови. Регулярна забудова дозволяє правильно освоювати простір, замінювати і трансформувати забудову, не змінюючи транспортного, пішохідного та громадського каркасу міста. У мікрорайоні присутні величезні простори дворів при відсутності виражених внутрішніх вулиць і величезних габаритах самих будівель. У мікрорайонах дворова територія сприймається як міська, але не приватна. У кварталі, як правило, можна бачити спокійний і тихий двір і впорядковану паралельну парковку уздовж вулиць, що ж стосується дворів всередині мікрорайону, то вони рясніють непридатними територіями. Створення точкової забудови і житлових комплексів в структурі мікрорайону призводить до погіршення якості житлового середовища та зниженню енергоефективності з точки зору архітектурних рішень (рис. 1).

При будь-якому вигляді і типі забудови повинні дотримуватися фактори, що визначають просторові характеристики житлового

середовища і підвищення енергоефективності: кліматичні фактори (інсоляційний фактор, напрямок і швидкість вітру), містобудівний фактор.

- Озеленені території які не використовуються
- Непроникність забудови
- Хаотично розташовані парковки у дворах

- Ефективне використання ландшафту
- Розмежування публічних і приватних територій
- Підвищення проникності житлових територій за рахунок формування системи публічних територій

Рисунок 1 – Порівняльна схема основних планувальних типів житлової забудови

Кліматичні фактори зовнішнього середовища суттєво впливають на житловий будинок, який складається з окремих квартир і приміщень. Так інсоляційний фактор пов'язаний з кутом падіння сонячних променів, залежить від географічної широти місцевості. Залежно від орієнтації приміщення відчувається різний вплив сонячної енергії – південна сторона будівлі може отримувати у кілька разів більше сонячної радіації у порівнянні з північної, тому варто при виборі планувальної схеми будівлі орієнтувати житлові приміщення саме на південь. Відомо, що від географічної широти місцевості, орієнтації забудови залежить ступень забезпеченості інсоляції як будівлі, так й території житлових просторів протягом дня, що дозволяє визначити інтервал між будівлями, поверховість і планіметричний характер забудови. Форма будівлі повинна бути якомога простіше, для того щоб максимально можна було використовувати сонячну енергію, а саме, створювати поменше кутів (містків холоду). Напрямок і швидкість вітру також істотно змінюють тепловий режим будівлі і мікроклімат забудови. Містобудівний фактор пов'язаний із розміщенням ділянки у планувальній структурі міста (центральна зона, середина зона, периферійна зона); розміром ділянки ділянки (малі: від 0,5 га до 2,5 га; середні: від 2,5 га до 5 га; великі: від 5 га до 15 га), визначення якого спирається на систему містобудівного регулювання (щільність, баланс і поверховість забудови). При проектуванні енергоефективного будинку, житлової забудови, кварталу, мікрорайону необхідно провести облік вищевикладених чинників.